

STANDARD UNECE FFV-39

za trženje in nadzor nad tržno kakovostjo

KOSTANJA

IZDAJA 2010

ZDRUŽENI NARODI
New York in Ženeva, 2010

OPOMBA

Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu

Standardi tržne kakovosti, ki jih je pripravila Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu pri Ekonomski komisiji Združenih narodov za Evropo (UNECE), pomagajo spodbujati mednarodno trgovino, pospeševati proizvodnjo visoke kakovosti, izboljševati donosnost in ščititi koristi potrošnikov. Standarde UNECE uporabljajo vlade, proizvajalci, trgovci, uvozniki in izvozniki ter druge mednarodne organizacije. Zajemajo širok obseg kmetijskih proizvodov, vključno s svežim sadjem in zelenjavo, suhimi in posušenimi proizvodi, semenskim krompirjem, mesom, rezanim cvetjem, jajci in jajčnimi izdelki.

Pri dejavnostih delovne skupine lahko enakopravno sodelujejo vse članice Združenih narodov. Prosimo, da za več informacij o standardih v kmetijstvu obiščete našo spletno stran <www.unece.org/trade/agr>.

Sedanji pregledani standard za kostanj temelji na dokumentu ECE/TRADE/C/WP.7/GE.1/2010/INF.44, ki ga je pregledala in sprejela delovna skupina na svoji 66. seji.

Uporabljene oznake in predstavitev gradiva v tej publikaciji ne izražajo kakršnega koli mnenja Sekretariata Združenih narodov o pravnem statusu katere koli države, ozemlja, mesta ali območja ali njegovih organov ali o razmejitvi njegovih meja. Navedba imen podjetij ali trgovskih proizvodov ne pomeni, da so jih Združeni narodi potrdili.

Vse gradivo se sme brezplačno navajati ali ponovno tiskati, vendar je treba navesti vir.

S kakršnimi koli opombami ali poizvedbami se, prosimo, obrnite na:

Agricultural Standards Unit
Trade and Timber Division
United Nations Economic Commission for Europe
Palais des Nations
CH-1211 Geneva 10, Switzerland
E-naslov: agristandards@unece.org

Standard FFV-39 UNECE za trženje in nadzor nad tržno kakovostjo kostanja

I. Opredelitev proizvoda

Ta standard se uporablja za kostanj¹ v lupini, vendar brez ježice, sort (kultivarjev), vzgojenih iz *Castanea sativa* Mill. (pravi kostanj), *Castanea crenata* Siebold et Zucc. (japonski kostanj) in njihovih hibridov, ki se potrošnikom dobavlja svež, ne pa za kostanj, namenjen za industrijsko predelavo.

II. Določbe o kakovosti

Namen tega standarda je opredeliti zahteve glede kakovosti za kostanj v fazi izvoznega nadzora po pripravi in pakiranju.

Če pa se uporablja v fazah po izvozu, sme kostanj glede na zahteve standarda kazati:

- nezatno pomanjkanje svežosti in čvrstosti,
- kostanj, uvrščen v razreda, ki nista razred "ekstra", pa nezatno kvarjenje zaradi svojega razvoja in pokvarljivosti.

Lastnik/prodajalec takega kostanja ne sme razstavljati ali ga ponuditi v prodajo ali dostaviti ali tržiti drugače kakor v skladu s tem standardom. Odgovoren je za spoštovanje te skladnosti.

A. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj mora biti kostanj v vseh razredih:

- nepoškodovan,
- zdrav; izločen je kostanj, ki zaradi gnitja ali drugega kvarjenja ni primeren za uživanje,
- čist, praktično brez vsake vidne tuje snovi,
- praktično brez škodljivcev,
- brez poškodb, ki bi jih na jedrcu povzročili škodljivci,
- nekaleč,
- brez neobičajne zunanje vlage,
- brez kakršnega koli tujega vonja in/ali okusa.

Razvitost in stanje kostanja morata biti taka, da:

- prenese prevoz in ravnanje z njim,
- prispe v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

¹ "Pravi kostanj" pomeni plod običajno jajčaste oblike z neizrazitim vrhom, rjavim osemenjem (perikarpom) s temnejšimi progami od vrha do hiluma, ki je praviloma majhen in štirioglat. Jedro je enosemensko in kožica se zlahka loči od jedra. "Japonski kostanj" pomeni plod, ki je običajno vsaj na eni strani ploščat in ima stožčast vrh. Jedro je večsemensko in kožica se zelo oprijema jedra.

B. Razvrstitev

Kostanj se razvršča v tri razrede:

(i) Razred "ekstra"

Kostanj v tem razredu mora biti odlične kakovosti. Biti mora značilen za sorto in/ali tržni tip.

Biti mora dobro razvit, normalne oblike, izenačene obarvanosti in svežega videza.

Biti mora brez pomanjkljivosti, razen zelo neznatnih površinskih pomanjkljivosti, če to ne vpliva na splošni videz kostanja, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja.

(ii) I. razred

Kostanj v tem razredu mora biti dobre kakovosti. Biti mora značilen za sorto in/ali tržni tip.

Biti mora precej dobro razvit, normalne oblike in svežega videza.

Dovoljene so lahko te neznatne pomanjkljivosti, če to ne vpliva na splošni videz kostanja, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

- neznatne pomanjkljivosti v obliki,
- neznatne pomanjkljivosti v razvoju,
- neznatne pomanjkljivosti v obarvanosti.

(iii) II. razred

V ta razred se uvršča kostanj, ki ne izpolnjuje zahtev za uvrstitev v višja razreda, izpolnjuje pa zgoraj določene minimalne zahteve.

Dovolijo se lahko te nepravilnosti, če kostanj ohrani temeljne značilnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitve:

- pomanjkljivosti v obliki,
- pomanjkljivosti v razvoju,
- pomanjkljivosti v obarvanosti.

III. Določbe o velikosti

Velikost se določi z največjim in najmanjšim številom kostanjev na kg. Najmanjša velikost je 125 kostanjev na kg.

Da se zagotovi izenačenost po velikosti, razlika v masi med 10 najmanjšimi in 10 največjimi kostanji v vzorcu 1 kg iz vsake enote pakiranja ne sme biti večja od 80 g.

IV. Določbe o dovoljenih odstopanjih

Na vseh stopnjah trženja so v vsaki enoti pakiranja za kostanj, ki ne izpolnjuje zahtev za navedeni razred, dovoljena odstopanja glede kakovosti in velikosti.

A. Dovoljena odstopanja glede kakovosti

(i) Razred "ekstra"

Dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 6 % kostanja, ki ne izpolnjuje zahtev za ta razred, izpolnjuje pa zahteve za I. razred. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 0,5 % kostanja, ki izpolnjuje zahteve glede kakovosti za II. razred. Pri tem odstopanju ima lahko največ 2 % kostanja neznatno pomanjkljiva jedrca.

Vendar je lahko v pošiljki pravega kostanja največ 20 % večsemenskega kostanja.

(ii) I. razred

Dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 10 % kostanja, ki ne izpolnjuje zahtev za ta razred, izpolnjuje pa zahteve za II. razred. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 1 % kostanja, ki ne izpolnjuje niti zahtev glede kakovosti za II. razred niti minimalnih zahtev, ali nagnitega kostanja. Pri tem odstopanju ima lahko največ 4 % kostanja neznatno pomanjkljiva jedrca.

Vendar je lahko v pošiljki pravega kostanja največ 20 % večsemenskega kostanja.

(iii) II. razred

Dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 15 % kostanja, ki ne izpolnjuje niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 2 % nagnitega kostanja. Pri tem odstopanju je lahko največ 7 % kostanja z neznatno pomanjkljivimi jedrci in največ 5 % neznatno kalečega kostanja.

Vendar je lahko v pošiljki pravega kostanja največ 20 % večsemenskega kostanja.

B. Dovoljena odstopanja glede velikosti

Za vse razrede: dovoljeno je, da skupno odstopa po številu na kg 10 % kostanja, ki ne izpolnjuje zahtev glede velikosti.

V. Določbe o predstavitvi**A. Izenačenost**

Vsebina vsake enote pakiranja mora biti izenačena in mora vsebovati le kostanj istega porekla, sorte ali tržnega tipa, kakovosti in velikosti ter po možnosti enake stopnje zrelosti ali razvitosti.

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. Embalaža

Kostanj mora biti pakiran tako, da je ustrezno zaščiten.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in take kakovosti, da preprečuje kakršne koli zunanje ali notranje poškodbe kostanja. Dovoljena je uporaba materiala, zlasti papirja ali žigov s trgovskimi oznakami, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporablja nestrupeno črnilo ali lepilo.

Enote pakiranja ne smejo vsebovati nobene tuje snovi.

VI. Določbe o označevanju

Vsaka enota pakiranja² mora imeti na isti strani enote pakiranja natisnjene te čitljive in neizbrisljive oznake, ki so vidne od zunaj:

A. Identifikacija

Pakirnica in/ali odpravnik/pošiljatelj:

Ime in dejanski naslov (npr. ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če se razlikuje od države porekla) ali kodna oznaka, ki jo je uradno priznal državni organ.³

² Te določbe o označevanju ne veljajo za prodajno embalažo, ponujeno v enotah pakiranja.

³ Notranje zakonodaje številnih držav zahtevajo izrecno navedbo imena in naslova. Kadar pa je uporabljena kodna oznaka, je treba poleg nje navesti "pakirnica in/ali odpravnik (ali ustrezne okrajšave)", pred njo pa (črkovno) kodo države/ozemlja po ISO 3166, ki je priznala kodno oznako, če se razlikuje od države porekla.

B. Vrsta proizvoda

- "Pravi kostanj" ali "japonski kostanj", če vsebina ni vidna od zunaj.
- Ime sorte ali tržnega tipa pri razredu "ekstra".

C. Poreklo proizvoda

- Država porekla⁴ in neobvezno območje pridelave ali nacionalno, regionalno ali lokalno krajevno ime.

D. Prodajne označbe

- Razred.
- Velikost, izražena s številom kostanjev na 1 kg.

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Sprejeto leta 1983.

Zadnjič pregledano leta 2010.

⁴ Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.